

A Religio(nes) elé

Az ELTE BTK Vallástudományi Központja 2013. november 19–20-ra tudományos konferenciát szervezett „Religio(nes)” címmel.

A Kar vallástudományi konferenciáinak sorozatában az első az Egyetem és a Kar alapítása 375. évfordulójának évében, 2010. november 9-én ment végbe „A liturgikus gondolkodás alakzatai Pázmány Péter korában — Ritualia I.” címmel.

A második a megtérés, áttérés, térítés, kitérés, hitehagyás témájában megrendezett, „Conversio” című, a Kar szinte minden intézetét–tanszékét megmozgató, tömeges konferencia volt 2011. szeptember 22–23-án. Az elhangzott (szinte az összes) előadást, melyek korok és vallások szempontjából rendkívüli tematikai tágasságukkal tűntek ki, a „AFION Könyvek” közel hatszáz oldalas első kötete tartalmazza.

A harmadik, „Convivium — Ritualia II.” című konferencia olyan témacsoportot dolgozott föl, amelynek erős ritualisztikai vonatkozásai vannak: a szakrális étkezés (lakoma), az étel (étkezés) szentsége, az étkezési tabuk, előírások, a böjt a világ nagy vallási kultúráiban. A témát több kultúra oldaláról megvilágító rövid előadásokra való fölkérés, majd az előadások kiadásra való átdolgozása, nem egyszer erőteljes bővítése azt is célozta, hogy a könyv a vallástudományi és hasonló képzések hallgatóinak áttekintést nyújtó tankönyvül szolgáljon: a résztvevők nem csak arra törekedtek, hogy kutatási eredményeiket bemutassák, hanem arra is, hogy eközben, mintegy a témába bevezetésként, alapvető tájékoztatást adjanak a főbb vallási hagyományok vonatkozó tanításairól, gyakorlatáról.

A jelzett negyedik, a vallások közti történeti és mai érintkezéseket vizsgáló-bemutató „Religio(nes)” konferencia a tudatosan, folytatásul hozzászervezett „Vallásfilozófia a császárkorban — hellének, zsidók, keresztények, iszlám” szekcióval együtt (ez utóbbi a XI. Magyar Ókortudományi Konferencia keretében, 2014. május 23-án ment végbe), változatlan szervezési elvekre épült. Néhány előadás különböző okokból nem került e kötetbe, viszont jónak láttunk fölvenni — éppen csak jelzésül a műfaj kiterjedtségének érzékeltetésére — két középkori hitvitázó szöveget, valamint egy, a mai hazai felekezetközi kapcsolatoknak egy sajátos esetét nyelvészociológiai szempontból vizsgáló kutatás összefoglalását is.

A kötet nem jöhetett volna létre fiatal munkatársaim kitartó szerkesztő munkája és az Emberi Erőforrások Minisztériuma (s a pályázatokat kezelő Emberi Erőforrás Támogatáskezelő) anyagi forrásai nélkül. A pályázat szervezéséért múlhatatlanul hálás vagyok a Trefort-kert Alapítvány volt titkárának, Kóczán András Imrének.

Déri Balázs egyetemi tanár,
az ELTE BTK Vallástudományi Központjának mb. igazgatója

